

**Jak bychom mohli
představitelům obcí
prezentovat vizi knihovny
jako důležitého
a užitečného místa, aby byli
motivováni ke změnám?**

Tom Štefek

- 8 let regionálním metodikem
- ...
- KISK, mentor “snového” projektu

Co se stalo a proč?

Městská
knihovna
Litvínov

Co se stalo a proč?

Původní záměr

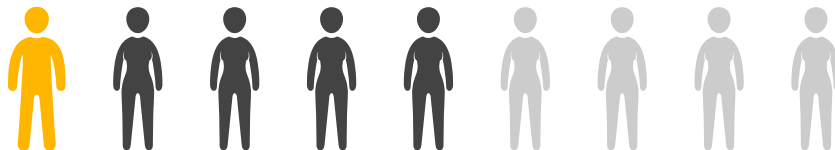
Redesign systému práce metodiků v Ústeckém kraji

Podmínky

3 týdny
5 společných dní
měnící se tým

Otázky

Jak to využijeme?
Co budeme řešit?

...natural value
...losing earth
...the way of nature

HOTNACE

Náš čas

- Nedostatek času na realizaci všeho, co bychom měli dělat, a všech nápadů, které máme.
- Zahlcení rutinou
- Klid na práci
- Systém rozvozů knih
- Nespolupráce

Lidé a kompetence

- Vzájemné zastupování kolegů
- Nízké "pravomoce" ve věci personálního obsazování knihoven
- Funkce knihovníka "ze známosti"
- Knihovníci
  - se necítí být kompetentní
  - nejsou přístupní novým trendům
  - nejsou ochotní přizpůsobit se a vzdělávat se
  - nejsou ochotní vzdát se "funkce"

(Ne)Motivace

- Neaktivní knihovníci
- Nemožnost motivace odměnou
- Práce při zaměstnání
- Setkávají se pouze ti aktivní.
- Sami knihovníci nemají vizi.

Pohled obce

- Obec chápe knihovnu jako svůj "**přivažek**"
- Přístup obce ke knihovně:
funkce -> finance -> služby -> prostor
- Komunikace knihovna <-> obec

Neupřímnost

- Vlastní nekompetence?
- Neochota vyrazit do neznámého terénu
- Nalhávání si pracovitosti knihovníků a
(prezentace oboru = prezentace toho nejlepšího, co máme)

Co byste řešili **vy**?

- Náš čas
- Lidé a kompetence
- (Ne)Motivace
- Pohled obce
- Neupřímnost

Co byste řešili **vy**?

www.menti.com

51 68 41

Co jsme řešili **my** a **proč?**

- Proveditelnost v rámci našich možností
- Dosažitelnost cílové skupiny
- Předpokládaný dopad / předpokládané úsilí
- Osobní zaujetí, motivace, zkušenosti

Pohled obce na knihovnu

BYT
KOMPETENČÍ
DEKORATIVNÍ
KE
ZMĚNĚM

Podle Výchovných
svaz obcí
MAS
KRAJ
OBEC

OSVÍCENÝ
STAROSTA
STAROSTA
POHLED OBCE
NA KNIHOVNU

JA
(KNIHOVNA)

ZASTUPITEL
STVO
OBCE

ČINNOSTI
KNIHOVNY
JAKO PŘÍVÁZEK
PŘÍSTUP
OBCE
KE KNIHOVNĚ
- online (e-knihy atd.)
- finanční, prostor

KNIHOVNIČ
↓

ČTENÁŘI
+
UŽIVATELE
KNIHOVNY
OBYVATELÉ
OBCE

MEJÍ
PŘEDSTAVU
O DOBRĚ
KNIHOVNĚ

KNIHOVNĚ
MESPOLUP-
RACUJE
S VEDOU
OBCE

KNIHOVNA
MESPOLUP-
RACUJE SE
SPOLKY

JINÉ
PRIORITY
OBCE

KNIHOVNA
NENÍ
ATRATIVNÍ
PROSTOR

OBČANĚ
NEVNÍMAJÍ
DŮLEŽITOST
KNIHOVNY

VNÍMÁNÍ
KNIHOVNY
V OBCE

CO PRO NĚHO
(OBCE)
MŮŽEME
UDĚLAT

POHOTOBY
VIDĚT
DOBRY
PŘÍKLAD

CHCEME

POMÁHAT

OBČIŇ
/
STAROSTŮM

VYTVÁŘET

PROSTŘEDÍ

VĚTEČNĚ
OTEVŘENĚ
BEZPEČNĚ

OBČANŮM

CHCEME ZJISTIT

JESTLI

STAROSTA

MŮŽE
VNÍMAT

KNIHOVNU

I JINAK
MĚ. PRO
KNIHU —

JAKO
MÍSTO

UŽITEČNĚ
BEZPEČNĚ
OTEVŘENĚ

OBČANŮM

ZJISTIT
A
NABÍDNOUT

K TOMU
MOŽNOSTI

A PŘEDAT
MU
NAŠI VÍZI
KNIHOVEN

MĚLI BYCHOM

UKÁZAT
JAK NA
TO

MOTIVOVAT

MÍT VLIV
NA VĚBĚR
KMIHOVNÍKA

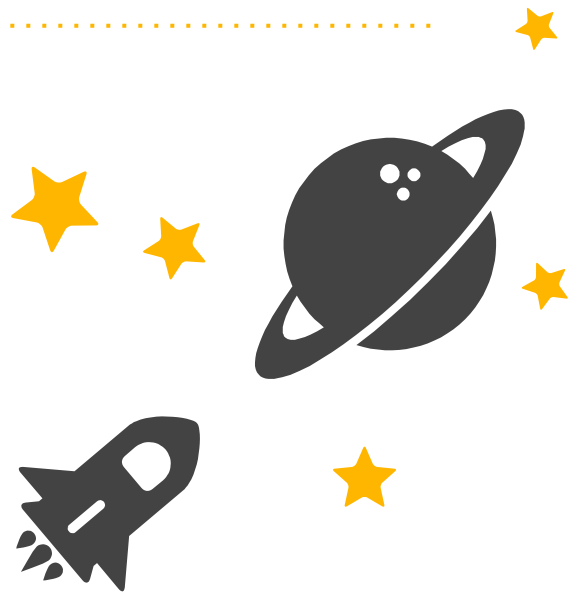
MÍT
VYHRAZENÝ
ČAS

MEMĚLI BYCHOM

DĚLAT
PRÁCI
ZA NĚ
TRVALE

**Chceme
posilovat
dobré a
nadějně
případy.**

Výzkum: plán

- Co potřebujeme zjistit?

CO STAROSTA

~~MAJE ŘEŠIT~~
~~PROBLÉMY~~
ART. PROBLÉMY

VIDÍ MEJALOU
SOUVISLOST
S KNIHOVNOU
MŮŽE POMOCT?

KDY VŮBEC
STAROSTA
ZEMĚ KNIHOVNA
A CO?

KDY NAPOSLEDY
KNIHOVNA
MĚLA POŘADK.
STAR(ŮBEC) ↓

CO SI MYSLÍ /
PŘEDSTAVUJE
ŽE BY KMH.
V OBCI
MOKLA
DĚLAT?

VNÍMAŇ
UŽITEČNOST
KNIHOVNY

VYTVOŘIT
KOMUNITNÍ
CENTRA

CO PRO NĚHO
(OBER)
MŮŽEME
UDELAT

POMOHLO BY
VIDĚT,
DOBRY (STAROSTA)
PŘÍKLAD

PŘÍMÝ
KONTAKT
↔

JE PRO NĚJ
DŮLEŽITÉ
SROVNÁVÁNÍ
KNIHOVEN?

· PODLE
ČÍSEL - VŠLONO
· PODLE
UŽITEČNOSTI
?

PROBLÉMY, KTERÉ
ŘEŠÍ OBČANÉ V
OBCI X
ROLE KNIHOVNY

UŽITEČNOST
SPOJENÍ
KNIHOVNY SE
SPOLKY (OBER)

OSVÍCENÝ
STAROSTA

STAROSTA

Výzkum: plán

- Co potřebujeme zjistit?

Výzkum: plán

- Co potřebujeme zjistit?
  - Jak to zjistíme?
  - Vyzkoušíme si to!
-
- "Nebudou mít čas." - "Oni s námi beztak nechtějí mluvit."
  - "Nešla jsem pracovat do knihovny abych za někým chodila a vyptávala se ho."

Výzkum: rozhovory

- Kdo jsem, co bychom chtěli a o co nám jde
- Co v obci **řešíte** a co byste si **přál(a)**? (kouzelná rybka)
- Mohla by s tím knihovna **pomocť**?
- **Spolupráce** knihovny se subjekty v obci a setkávání
- Ideální knihovna
- Znalost příkladů a **inspirace**
- Jaké jsou **překážky**?
- Co je pro takové místo důležité?

Výzkum: poznatky

Paní starostky a páni starostové...

- Ví, že takové knihovny jsou, ale osobně je neviděli, rádi by je navštívili a nechali se inspirovat.
- “Obec podporuje a financuje to, co ji dobře reprezentuje a co pomáhá občanům.”
- “Exkurze MŠ a ZŠ v knihovně není hlubší spolupráce.”
- “O peníze ani tak nejde, ale o to, aby knihovník nebyl jen zaměstnancem, ale měl vizi a chtěl za sebou zanechat spokojené lidi.”

Jméno: Podporovatelka

Věk: 45 let

Ve funkci: 6 let

Info: Byvalá ředitelka školy, přirozeně
spolka... knihovnu vyvolala
ona i s rodinou

Vel. obce: cca 1000 obyvatel

CITÁT: "KNIHOVNA NÁS ZNÍ/MA."

CO ŘEŠÍ

NOVÉ PROSTORY PRO KNIHOVNU. FINANČE PRO KNIHOVNU.
SPOLUPRÁCE SE ZASTUPITELI. OSOBNÍ KNIHOVNIČKA

CO SE DÁŽÍ

Sehnat prostor pro knihovnu.
Časově i finančně.
Přesvědčit zastupitel.
Více učelové a knihovny.

CO SE NEDÁŽÍ

Knihovnička není aktivní!
Aktivizace obce - nabízení.

JAK SI PŘEDSTAVUJE
KNIHOVNU

VÍCEÚČELOVÉ CENTRUM
MÍSTO KLIDU
VĚDEČNÍ
SETKÁNÍ, OSOBNÍ ASPOUKA
PŘÍSTUP KE KOM. INFORMACI

JAK SI PŘEDSTAVUJE
KNIHOVNIČKA

AKTIVNÍ
NABÍDKU - VOLNÝ ČAS
POBÍŘENÍ FUNKCE
VIZIONÁŘE

CO BY POMOHO

AKTIVNÍ KNIHOVNIČKA - POMOČNÍK

DOTAČEK FIN. ZDRUŽ

-// OTEVŘENÍ - KONTAKTY

Výzkum: poznatky

Knihovník by mohl...

- propagovat práci úřadu, osvěta
- propojovat kulturní i sportovní činnost v obci
- organizovat, koordinovat a částečně i řídit společné akce
- být organizačně zdatný, ochotný obci věnovat svůj volný čas
- zajímat se o problematiku obce a předávat informace lidem
- být loajální k obci
- přispívat do místních novin a na sociální sítě
- zaměřovat se na děti a mládež

KNIHOVNÍK ...

ORGANIZÁTOR

KODIFIKÁTOR

KOMUNIKÁČNÍ

ŠCHOPN.

OBEC

UŽIVAT.

NADŠENÍ
- PRO PRÁCI
- PRO ŽÁSTI

POMÁHA

LIDSKÝ
PŘÍSTUP

EMPATIE

NÁPADY

NEKONFLIKTNÍ

DOSTATEK
ČASU

VEŠERENÝ
PŘEHLED

**Jak bychom mohli
představitelům obcí
prezentovat vizi knihovny jako
důležitého a užitečného místa,
aby byli inspirovaní a
motivovaní ke změnám
(podle svých potřeb)?**

**Jak bychom mohli pomoci
starostovi vybrat dobrého
knihovníka nebo jeho
pomocníka?**

(Je to ještě knihovník?)

**Jak bychom mohli
aktivizovat (motivovat)
knihovníka k pochopení vize
knihovny jako důležitého místa,
užitečného občanům i obci,
a ke komunikaci s úřadem.**

JAK BYCHOM MOHLI
- ZAJÍMÁVAT
Zastupitelstvo
VE SPOLUPRÁCI SE STAROSTOU,
ABY KNIHOVNU VYHĚLI JAKO
DIEČETNU

JAK BYCHOM MOHLI
STAROSTU / VEŘEJNOSTI
PŘEDLOŽIT K NÁVŠTĚVĚ KNIHOVNY
TEĚMTO I MLOVŮ - ČERŤIČI

JAK BYCHOM MOHLI
POMOCI MOTIVOVAT STAROSTU
K VĚSTĚMU ZÁJMU O PRÁCI
KNIHOVNY

J.B.M.
- doporučit obci k
státní dotace;

NAVŮROVAT OBČI
DOTAČNÍ PRŮJEKTY
NA PODPORU
KNIHOVEN

KONTAKT KNIHOVNY (STAROSTY)
SE STÁLY, PRO NÁVŠTĚVY
SPOLUPRÁCE NEBO SĚTIV
NÁVŠTĚVY MOŽNOSTI

J.B.M.
- Ukázat starostovi
příklady jak
práci knihovna
seho ideální

NAVŮROVAT
DOBRY PŘÍKLAD
MULTIKULT. CENTRA

ULÁZAT DOBRĚ
PŘÍKLADY Z OBLASTI
PŮVĚŘENÉ KNIHOVNY
A NAVŮROVAT TOMSE
KOLLEKTIV

NAVŮROVAT (NAVŮROVAT) VĚSTĚVĚ A
PROJEKTOVĚ ALCE
PRO OBČANŮ OBCE

J.B.M.
- Co nejvíce zasáhnout
občany, aby změnil
přístup ke knihovně

AKTIVNÍ ZAPOJENÍ
A PŘEDLOŽENÍCH JETI
SE ZAPOJENÍM RODIČŮ

J.B.M.
PODOBT STAROSTŮ
ATIVOVAT OBČANŮ

J.B.M.
- aktivovat kulturní
k větší spolupráci
a po celou dobu více
multikulturního stáru

JAK BYCHOM MOHLI
POMOCI STAROSTOVĚ VYBĚRAT
DOBŘEHO KNIHOVNÍKA

JAK BYCHOM MOHLI
POMOCI STAROSTOVĚ MOTIVOVAT
KNIHOVNÍKA K VĚSTĚMU ZÁJMU
O VEŘEJNÉ JETI

JAK BYCHOM MOHLI
KNIHOVNÍKA MOTIVOVAT
K ROZŠÍŘENÍ OBLASTI KNIHOVNY
O OBCE KULTURNÍHO OBLASTI

JAK BYCHOM MOHLI
POMOCI KNIHOVNÍKŮV
VYBĚRAT ČERŤIČI KONTAKT
SE STAROSTOU / VEŘEJNOSTI OBCE

JAK BYCHOM MOHLI
PŘEDLOŽIT STAROSTU K VEŘEJNÉ
KONTAKTŮV KNIHOVNÍKA

JAK BYCHOM MOHLI
PŘEDLOŽIT STAROSTU, ČEJE PŮVĚŘE
VYBĚRAT KNIHOVNÍKA

MOTIVACE KNIHOVNÍKA
VĚSTĚMU FORMOU K
VEŘEJNÉ VYKONŮ

J.B.M

- Ukázat starostovi

příkladem jak

~~starost~~
tradije knihovna
jeho ideální

JAK BYCHOM MOHLI

STAROSTU / VEDENÍ OBCE

PRĚSVĚDČIT K NÁVŠTĚVĚ KNIHOVNY -

TEKUTNÍ I NUVŠCH-CERŤICH

JAK BYCHOM MOHLI

- zainteresovat

Zastupitelstvo

VE SPOLUPRÁCI SE STAROSTOU,

ABY KNIHOVNU VÍDĚLI JAKO
DÍLEŽNOST

NAUČNOUT

DOBRY PŘÍKLAD

MULTIKULT. CENTRA

J.B.M.

- aktivizovat knihovníka

k větší zapojenosti

a po celoperní vize

multikulturního centra

JAK BYCHOM MOHLI

POMOCI STAROSTOVI VYBRAT

DOBŘEHO KNIHOVNÍKA

**Jak bychom mohli
představitelům obcí
prezentovat vizi knihovny jako
důležitého a užitečného místa,
aby byli inspirovaní a
motivovaní ke změnám
(podle svých potřeb)?**

Co to
tedy
vlastně
bude?

1
DOBŘE
PŘÍKLADY
KNIHOVEN

+

FOTKY

NAVRH
PRŮZKUMU
S ORGÁNY

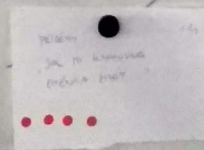
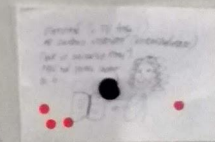
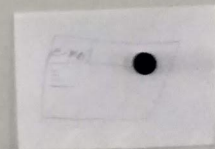
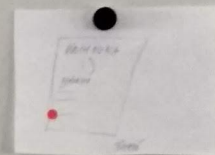
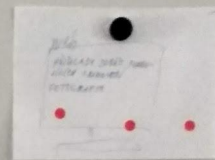

PŘÍKLADY
AKTIVIT
(FUNGOVÁNÍ)

PŘÍBĚHY

SAHOSPEŘAVA

DOBRE
PŘEWAB
KUHOUVU
Fork's

Handwritten notes on white paper with red dots and small diagrams.

PŘEWAB
AKTIVAT
(magazín)

KUHOUVA
JAKO
-SOUČASNĚ
-PÁRA / VĚNO
DEBU

SESTEDY

TYDNI HODNE
PRACOVAT
SE HODNOTY.
ELSTVETI
PŘEWABNUT

LPI (BRAND)
MVI CA R
PANC O BEC
DELA

PŘEWAB
JIN A JIN O
PŘEWABNUT
DELA

AKTIVACE
DELA
MECH

NOVĚ
PŘEWABNUT
S OBRANU

JIN A JIN O
KUHOUVA
PANC?
KUPY
KO LAC

CHCI ABY V KUHOUVU
BYL OŠEC

PŘEWAB
MVI LAC
DELA

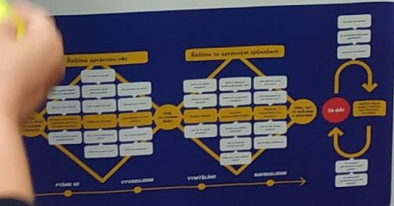
JIN A JIN O
KUHOUVA
PANCILA -

KUHOUVA
-LAC BY MVI
LAC?

PANCILA
(PANCILA)

-KUHOUVA
KO LAC
-PANCILA
-KUHOUVA
(LAC M)

Přijme se, abychom pomáhali

Jak by to
mělo
fungovat?

Jak by to mělo fungovat?

Jak bychom mohli představitelům obcí prezentovat vizi knihovny jako důležitého a užitečného místa, aby byli inspirovaní a motivovaní ke změnám (podle svých potřeb)?

Jak by to mělo fungovat?

- Inspirovat
- Motivovat
- Prezentovat **dopad** služeb, ne jen výsledky
- Dodat **návod** jak na to

Web!

- Inspirovat
- Motivovat
- Prezentovat
dopad služeb,
ne jen výsledky
- Dodat návod
jak na to

SADOSPRAVA

JEDNODUCHOST

KNIHOVNA
SAMO
- SOUČASNĚ
- PŮLA / UCHO
- JEDNODUCHOST

KNIHA
MÍSTO
KE STUŽCE

SELEDE
PE S
PRAVA

WORLDWIDE

SELEDE

KNIHOVNA POMÁHA

LIDEM OBCI ... JAK?

PRIPOMENUTÍ
K
WEBU

UTRANĚNÍ
VEDOU

KERAMICKÉ
DÍLA

ATRIUM
STĚNY

PRO JAK
KNIHU PŘEKLADAT
DO OBLASTI
DĚTÍ

ČTENÍ
KUB

ZDRAVOTNÍ
TĚLOVÍK

POVÍDKY
O BUKINĚ

PŘÍKLADY
AKTIVIT
(FUNGOVÁNÍ)

PŘÍKLADY
- MÍSTNÍ LIDÉ
- CELEBRITA

JAK MI
KNIHOVNA
POMŮŽE?

KNIHOVNA
- CO BY MĚL
VĚDĚT?

DESKOVÉ
HRY

BEZPEČNOST
NA
WEBU

LEČITELSTVÍ

JAK SE
TO STALO?

RODIČE
ČTU
DĚTEM

MEDIÁLNÍ
GRAMOTNOST

PSANÍ
PŘESOU
KROVÍKY

1x
TĚŽĚ O
NEVĚSTĚ

KURZY
LIT.
PSANÍ

PAPÍRU

JAK ZJISTIT,
CO BUDE
FUNGOVAT
U VÁS?

NÁVRH
PŘÍKLADŮ
S OBLASTÍ

JAK Z PŮLE
KNIHOVNA
POMŮŽE?
NÁPADY
OD LIDÍ

... ABY V KNIHOVNE
NASTOJILI

DOBŘE
PŘÍKLADY
KNIHOVNY

FOTKY

JAK MI KNIHOVNA
POMOHLA _____

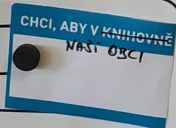
_____ TONDA K.

PŘÍKLAD
Z KNIHOVNY

JAK SE TO STALO

- VÝZKUM (JAK?)
- NĀPAD
- OSLOVENĀ, SPOLUPRĀCE

CO JE K TOMU POTŘĚBA

- KNIHOVNIK _____
- LIDĚ _____
- POMOC (SPOLUPRĀCE) _____

MĀSTO UĀENĀ SE _____

Knihovna pomáhá...

LIDEM

OBCI

KOMUNITÁM

Místo setkávání

Místo učení se

Místo kultury a inspirace

Místo společného tvoření

Jak mi knihovna pomohla

Co se děje jinde

Jak se to může stát

Co je k tomu potřeba

Knihovna pomáhá...

LIDEM

OBCI

KOMUNITĚM

PROTOTYP

Místo setkávání

Místo občanské

Místo kultury a práce

Místo společného tvoření

Jaká knihovna pomohla

Co se děje jinde

Jak se to může stát

Co je k tomu potřeba

?

INSPIRACE ANO
NE O PRAVDU
S KNIHOVNA?

KAŽDÁ
INSPIRACE
SE HODÍ

UVĚDOMĚNÍ
ŠIROKĚHO
VMUŽITÍ
KNIHOVNY

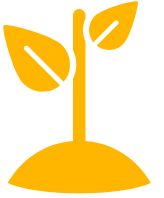
INSPIRACE
PRO ČINNOSTI
VOBCI

VIZI UŽ MÁ
A JE MU TO
HODNĚ
UŽITEČNÉ

INSPIROVALO

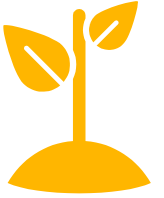
CHCE
VMUŽÍVAT

Proč jsme na to potřebovali 5+ dnů?

- Řešíme relevantní a důležitý problém
- Postupujeme ověřeně
- Stavíme na důkazech, nikoli na našich domněnkách
- Snižujeme riziko neúspěchu
- Vytváříme návrh - prototyp webu - a testujeme jej

Proč vám to celé povídám?

- Řešíme relevantní a důležitý problém
- Postupujeme ověřeně
- Stavíme na důkazech, nikoli na našich domněnkách
- Snižujeme riziko neúspěchu
- Vytváříme návrh - prototyp webu - a testujeme jej

Co máme a co
potřebujeme teď?

Tom Štefek
stefek@phil.muni.cz